

TORONTÁI

ELŐFIZETESI ARAK:

Egész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Negyedévre	30 dinár
Egy óra	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Obiljeva (Zápolja) utca 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ES
ÜNNEPEK UTANI NAPOK KIVETELÉVEL

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 230. szám.

Szerda, október 19.

Nincs megegyezés a radikálisok és demokraták között.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Beograd, okt. 17.

A radikális és demokrata körökben az a nézet, hogy ezen két legnagyobb parlamenti párt között a szkupstina összeüléseig nem fog a megegyezés létrejöhetni. Így a kormány betöltésének kérdését is elhalasztják Pasity miniszterelnök visszatéréig, ami e hó 25-ike körül várható.

Az osztrákok bényugosznak Sopron elvesztésébe.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Wien, okt. 17.

A Montagszeitung azt írja, hogy az olasz külügyminiszternek a nyugatmagyarországi kérdésben elfogadott javaslata lényegében ugyanaz, amit annakidején az osztrák külügyi bizottságban a szociáldemokraták indítványoztak. A szociáldemokraták éppen ezért nem támasztanak nehézségeket a velencei egyezség ratifikálásánál. A keresztényszocialisták véleménye megoszlik. A legnagyobb ellenállást a nagynémetek tanúsítják, de a konzervatívok hajlandók tárgyalásokra. Az osztrák politikai körökben az a felfogás kerekedett felül, hogy legcélszerűbb volna Sopront és környékét ünnepélyes tiltakozással azonnal átadni Magyarországnak, mert a népszavazás kétségtelenül Magyarország javára dől el az osztrák felfogás szerint.

Wienben folytatódnak tüntetések.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Wien, okt. 17.

A tüntetések a drágaság miatt napirenden vannak. A tegnapi nap folyamán a tüntető tömegnél a rendőrségnek kellett beavatkoznia. A tömeg a rendőrök közül többet a kézzurásokkal megsebesített. A rendőrség husz embert letartóztatott. A tömeg tolongása az élelmiszerüzletek előtt leirhatatlan. Az emberek dühét az élelmiszereknek az utolsó napok alatti szédítő ár-emelkedése okozza. A zsir kilója 1100 korona, a húsé 360 korona, burgonya 55 korona, tojás darabja 45 korona.

A király hazajön.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, okt. 17. tanácsára még október 25-ikéig
Egy párisi jelentés szerint Franciaországban marad és onnan
Alexander király öfelseje orvosai tér vissza Beogradba.

Olaszország Középeurópa őre.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Róma, okt. 17.

A Journal de Italia közli Della Toretta marki nyilatkozatát a velencei konferencia jelentőségéről.

„Nagy szolgálatot tettem Magyarországnak és Ausztriának — mondja Toretta. Mindkét kormány feje igen melegen fejezte ki hálóját Olaszország iránt. Olaszország nem akar Lázárokat a dunai és Balkán államok körében, csupán azt akarja, hogy a fegyvereink által megdöntött régi monarchia helyén kialakult egyensúly meg ne billenjen. Olaszország a dunai és Balkán népekkel szemben egyaránt igazságos szellemben jár el és nem engedi meg, hogy ezek közül az államok közül egyik a másiknak

elnyomója legyen. Olaszország missziója az, hogy Középeurópában a béke fenntartásán örökösökön. Mi az utódállamoknak talpra állítását és belső megszilárdítását akarjuk és minden kísérletet, amely a saint germaini és a trianoni szerződések által teremtett egyensúlyt fel akarná forgatni, szigorúan meg fogjuk torolni bárhonnan jöjjön is az ilyen kísérlet. A mi politikánk mindig barátságos lesz valamennyi utódállammal szemben, erről biztosítottam Magyarországot és Ausztriát, de a többi utódállamnak is azt mondom, hogy minden bajukban bármikor bizalommal fordulhatnak Olaszországhoz mint pártatlan barátukhoz.

Tirolt köztársasággá kiáltják ki.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Wien, okt. 17.

A Montagszeitung jelenti, hogy a napokban Berlinből Innsbruckba érkezett egy nagyob társaság, köztük München volt rendőrfőnöke, akik a tirol tartományi kormány tagjaival és a védőrség vezetőivel tárgyaltak a csatlakozási akcióról. Megegyeztek abban, hogy egyelőre el kell tekinteni a Németbirodalomhoz vagy Bajorországhoz való

csatlakozástól. Céla vezetőbb ha Tirolt önálló köztársaságnak kiáltják ki. Elhatározták továbbá, hogy egy új pénznemet hoznak forgalomba: a tirol koronát, amely huszonöt osztrák koronával egyenértékű. Ilyenformán az új tirol pénzt a márkával tennék egyformává és ez megkönnyítené a forgalmat az új köztársaság és Németország között.

Tőzsde.

Oktober 16.

Beograd. (Zárlat.) Dollár 66-12, Lira 253, Lei 53-50, Cseh korona 74.
Devizák: London 256-35, Paris 485, Milano 262, Prága 75-50, Berlin 46, Wien 3-02, Szófia 42, Bukarest 51-90.

Budapest. (Zárlat.) Napoleon 2290, Font 2670, Dollár 695, Lengyel márka 19, Márka 430-440, Lira

2760, Osztrák korona 28 és egyegyed. Lei 520-530, Szokol 730, Frank 50, Dinár 960.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 320, Newyork 532, London 2055, Paris 3860, Milano 2160, Prága 570, Budapest 78, Zagreb 185, Bukarest 385, Varsó 12, Wien 27, bélyeggett 21.

Wien. (Zárlat.) Márka 1630, Lei 1950, Lira 970, Francia frank 184, dollár 2560, Szokol 2700, Font 9890, Dinár 3500, magyar korona 380, Lengyel márka 67.

Haldoklik a bajor király.

A „Torontál” tudósítójának távirata

München, okt. 17.

Lajos bajor király sárvári birtokán haldoklik. Minden pillanatban várják a katasztrófát. Ruprecht trónörökös tegnap este Sárvárra utazott.

Felsőszilézia nehéz órái.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Kattowitz, okt. 17.

A felsősziléziai német végrehajtó bizottság felhívást intéz a német séghez, amelyben a genfi felosztási tervezet ellen szólítja sorompóba a németiséget.

A német lakosság — mondja a tervezet — sohasem fog abba belegeyezni, amit a genfi felosztás akar. Jogainkon elkövethetnek erőszakot, mert Németországnak ma nincs hatalma, de nem rabolhatják el német mivoltunkat és önérzetünket.

Páris, okt. 17.

A felsősziléziai németek tiltakozásuk jeléül általános sztrájkot terveznek. Attól tartanak, hogy a titkos német katonai szervezetek emberei légből röpitik az összes hidakat.

Wient elnyeli a folytonos deficit.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Wien, okt. 17.

A közalkalmazottak fizetését egy harmadával emelik, a segélyüket pedig kétszeresre. Ez október hóra három milliárd rendkívüli kiadást jelent. Ezt az államvasutak személyi és tehertarifájának, a posta-, táviró- és távbeszélő és az állami monopóliumok árának 100-150 százalékos emelésével akarják ellensúlyozni.

A magyar-orosz foglyok kicserélése megkezdődött.

Budapest, okt. 17.

Holnap indul utra az első kommunista rabesoport Oroszországba. Hatvan embert szállítanak Németországon keresztül Rigába.

Kállay Jolán színész nő tragédiája.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Pozsony, okt. 17.

Kállay Jolánról, aki hajdanán az operett-színpad egyik csillaga volt, tragikus esemény hírére hozza a táviró. Kállay Jolán férjével együtt Pozsonyban élt a legnagyobb meglepetésben. Annál meglepőbb volt az a hír, hogy Kállay Jolán egyszerre nagy idegzavarásban megmérgezte magát. Beszállították a kórházba, majd onnan, miután elmezavar jelei mutatkoztak rajta, tébolydába vitette az ura. A tébolydából a szerencsétlen asszony most váratlanul egy Németh János nevű színész és az ápolónő segítségével megszökött, Wienbe menekült, ahol kálváriájáról szédítő dolgokat mondott el a Nap tudósítójának:

Az urammal Pozsonyban telepedtem le — mondotta Kállay Jolán. Házunkban sűrűn fordultak meg esek tiszték, de az uram nem nyilatkozott sűrű látogatásairól, én meg nem igen törődtem vele. Egyszerre váratlanul megtudtam, hogy az uram a esek besugója. Amikor ezért szemrehányást tettem neki, arra akart kényszeríteni, hogy legyek a büntőrsége. Mikor megtagadtam a közreműködésemet, anyósom azt mondta, legjobban ha öngyilkos leszek, mert életemet nem biztosíthatják. Az uram elővett egy veronális dobozt, az anyósom vizet adott és én félve attól, hogy meggyilkolnak, inkább bevettem negyvenöt félgrammos veronálpasztilát. Ezzel aztán bevitték a kórházba, majd onnan az uram a tébolydába vitetett. Innen szöktem meg Németh János és egy ápolónő segítségével. Most itt állok egy filér nélkül, mert hétszáz ezer korona készpénzemet, minden ékszeremet a férjem kialsalta tőlem.

Radics bejön a szkupstinába.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, okt. 17.

Parlamentari körökben komolyan tartja magát az a hír, hogy Radics Stepan, a horvát paraszt köztársasági-párt vezére negyvenkilenc képviselőtársával együtt elhatározta, hogy az október 20-ikán összeül a szkupstina ülésére Beogradba jön mint a kormány ellenzéke.

Érdeklődés Londonban az S. H. S. kölesön iránt. Londonból jelentik, hogy a bank pénzügyi körökben igen nagy érdeklődés mutatkozik az S. H. S. államnak külföldön elhelyezendő kölesőre iránt. A legerősebb bankházak óhajtanak résztvenni a köleső jegyzésében. Igen élénk érdeklődés nyilvánult meg új vasúti vonalak építése iránt, különösen az építendő Beograd-Adria vasúti vonal érdekli a külföldi tőkét.

A velencei béke.

A magyar miniszterelnök ismertette az osztrák-magyar megegyezés teljes szövegét.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Budapest, okt. 17.

Bethlen miniszterelnök ma délután értekezletre hívta össze a budapesti lapok szerkesztőit és a velencei tárgyalásokról a következőképpen informálta a sajtót:

Az eredményeket öt pontban foglalhatjuk össze. Először megegyeztünk Sopron és környékének rendezéséről. A megegyezés szerint Sopron és környéke, amennyiben a népszavazás úgy döntene, hogy Magyarországhoz visszacsatolandó, fényleg visszakerül Magyarországhoz. A terület, amelyről szó van: Sopron város területe, beleértve a brennbergi bányavidéket, amely a város szénellátását biztosítja, a községek pedig, melyek a népszavazás területéhez tartoznak, a következők: Boly, Ágfalva, Brennberg, Horka, Kopháza, Nagycenk, Rákos, Boz és Cinfalva. Ezen a területen nyolc nappal azután, hogy a soproni ententetábornokok bizottsága kijelenti, hogy az egész Nyugatmagyarországi terület véglegesen pacifikálható, megtörténik a népszavazás. Addig az időpontig, de a népszavazás alatt is az entente tábornokok bizottsága Sopronban marad és gyakorolja a hatalmat. Fenntartása alatt megmaradnak Sopronban a mostani rendbiztosító csapatok Ostenburg parancsnokságával. Esetleg olasz csapatokat is odavezényelnek. A megegyezésben kikötöttük, hogy a népszavazást a legegyszerűbb módokat szerint hajtják végre és pedig először a városban, aztán a környéken, úgy hogy a soproni népszavazás eredménye már ismeretes lesz, mikor az a vidéken megkezdődik. A magyar kormány kilátásba helyezte, hogy bizonyos közlekedési engedelményeket ad Ausztria részére a déli és északi részek között, mert az osztrákoknak itélt terület a Magyarországhoz esetleg visszakerülő területekkel két részre osztódik: északra és délre. Hogyha ilyen előnyök nem nyújtanánk, ennek az lenne a következménye, hogy a közlekedés a két rész között teljesen lehetetlen volna. A kedvezmény elsősorban a személyforgalomra terjed ki, de vonatkozik részben a teherforgalomra is.

Másodszor a területi kérdéshez tartozik a határkiigazítás. Ausztria kötelezte magát, hogy a határkiigazító bizottság határozatait magára nézve kötelezőnek elismeri, illetve miután a határozatok ellen a népszövetség tanácsához van fellebbezésnek helye, annak döntését véglegesen elismeri és azt végrehajtja. Ez annyiban eredmény, mert a Millerand-féle kísérőlevél értelmében a népszövetség döntése még nem volna végleges. Itt Ausztria arra is kötelezte magát, hogy a legközelebbi idő alatt visszaadja azokat a területeket, melyeket a határkiigazító bizottság Magyarországnak ítél. Olaszország magára

vállalta, hogy a határkiigazító bizottságok munkáját azonnal megindítja és befejezti. Harmadszor: két héttel azután, hogy a soproni tábornokok bizottsága megállapítja, hogy Nyugatmagyarország pacifikálása végrehajtható, megindulnak a tárgyalások Ausztriával a vagyoni, illetve pénzügyi követelések rendezésére. Amennyiben ezek két héten belül nem járnak eredménnyel, vegyes döntőbíróság fog érvényesen dönteni. A bíróság tagjait és pedig egy magyart és egy osztrákot, továbbá egy semleges külföldit, mint elnököt a népszövetség tanácsa, illetve a svájci köztársaság elnöke fogja kijelölni. E tárgyalások révén átvett államvagyonnak megfelelő tőkeösszeget jogában áll követelni Magyarországnak Ausztriától, ez utóbbi pedig felszámíthatja a késedelmes átadásból beállott kárt. A tárgyalások elején Ausztria azt követelte, hogy a nyugatmagyarországi felkelők által okozott összes károkat térítse meg Magyarország, sőt azt is követelte, hogy azt a kárt és költséget, mely Ausztriát Sopron elvesztésével és egy új tartományi főváros létesítésének szükségességével érte, szintén térítsék meg neki. Ezt a követelését azonban visszautasítottuk.

A negyedik pont az általános amnesztiára vonatkozik. Ausztria kötelezte magát, hogy kivéven a közönséges büntéseleményeket, politikai tekintetben az egész lakosságnak általános amnesztiát ad.

Az ötödik pont a tisztviselőkérdésre vonatkozik. Ausztria tömeges elbocsátásokat nem fog eszközölni, nincs kifogásunk azonban az ellen, hogy egyik vagy másik tisztviselőt, akit alkalmatlannak tart, elbocsásson, de ezt csak egyénileg teheti meg, mert minden ügy külön, egyénileg vizsgálendő meg. Ausztria tartózkodni fog a tisztviselők politikai üldözésétől. Az elbocsájtottakkal szemben fennáll a nyugdíjellátás kötelezettsége.

Ezután bejelentette a miniszterelnök, hogy a kormány kötelezettséget vállalt a nyugatmagyarországi terület teljes kiürítésére, illetve a felkelők lefegyverzésére. A megegyezés szerint a magyar kormány kiáltványt bocsát ki, amely közhírré teszi úgy bent az országban, mint a nyugatmagyarországi területeken a velencei egyezmény pontjait és felszólítja az egész lakosságot, hogy azt tartsa tiszteletben, a felkelők tegyék le a fegyvert és térjenek haza. De felszólítást intézünk a felkelő csapatok azon tagjaihoz is, akik akár tényleges, akár nyugállományban lévő tiszték vagy tisztviselők, hogy tíz napon belül tegyék le a fegyvert, mert ellenkező esetben a büntető törvénykönyv megfelelő rendelkezései szerint járunk el velük szemben. Felszólítjuk a főiskolai hallgatókat, hogy tíz napon belül jelent-

kezzenek egyetemükön, mert ellenkező esetben elvesztik a most folyó szemesztert. Felszólítjuk az egész magyar lakosságot, hogy pénzzel vagy más egyéb módon ne támogassák a felkelőket, mert különben a büntetőtörvénykönyv alapján minden bűnös ellen megindítjuk az eljárást. Végül felszólítjuk a felkelő csapatok legénységét is, hogy tegye le a fegyvert és térjen haza, mert ellenkező esetben lázadás címen megindítjuk ellenük az eljárást.

Ezek az intézkedések nem merítik ki teljes mértékben a teendő lépéseket, mert az adott helyzettől függ, hogy a kormány milyen lépésre határozza el magát ezek tekintetében. Karöltve fogunk eljárni a soproni entente bizottsággal, amelynek utasítása van, hogy a magyar kormánnyal együtt működve Nyugatmagyarország területét három héten belül pacifikálja.

Életbe lépett a forgalmi adó.

Dr. Erdélyanov referens a forgalmi adó behajtásáról.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, okt. 17.

Ismeretes, hogy október elsejével életbe lépett a forgalmi adó, mely minden eladott cikk bruttó árából egy százalékot követel az állam-pénztár javára. A forgalmi adó mindenütt nagy visszahatást keltett a kereskedelmi körökben, nem annyira az újabb adómegeterhelés miatt, mint inkább annak nehéz, technikai akadályokkal járó kivételéi miatt. A legnagyobb nehézség az ellenőrzésben rejlik, melynél az a szempont vezérli a kereskedőket, hogy üzleti könyveiket nem kötelesek nyilvános ellenőrzés alá hozásítani, viszont az adóbehajtó hatóságok meg másképp nem találják az állam érdekét kellőképp megvédve.

A forgalmi adó, dacára a megváltoztatását célzó sok akciónak, október elsejétől kezdve érvényben van. A napokban már meg is érkeztek az adóvallomási izek, melyeket darabonként egy dináros áron árusítottak a beeskereki városi adóhivatalnál. Az izek, október 1-től december 31-ikéig, tehát három havi időtartamra szólnak, napszerű bruttó bevétel rubrikákra. Ezeket január elején átvizsgálja az erre rendelt bizottság és ennek látványtatása után, behajtja az adóhivatal az egyszázalékos forgalmi adót.

Felkerestük dr. Erdélyanov adóreferent és megkérdeztük, hogy mi igaz abból a városban elterjedt hírből, hogy a forgalmi adóról szóló rendeletet visszavonták.

Dr. Erdélyanov kijelentette előttünk, hogy erről ezideig szó sincs. Ez a hír onnan ered, hogy felsőbb utasításra egy-két napra beszüntették az adóvallomási izek árusítását, valamilyen kisebb, jelentéktelen változtatások miatt. A rendelet megváltoztatott szövegét dr. Erdélyanov már megkapta és így az adóbehajtásnak semmi akadályja nincsen.

„VOGTA” Rt.
VEGIKI BEESKEREK. Telefon 137.

A Kremenezky Izzólámpa és villamos-sági Rt. bányai kizárólagos képviselője.

HIREK

Dr. Kara Mehmedovics betegsége. Sarajevóból jelentik, hogy dr. Kara Mehmedovics egészségügyi miniszter hosszabb ideje betegen fekszik lakásán. Állapota az utóbbi napokban jobbra fordult és most tegnap váratlanul állapotában súlyosbodás állt be.

Beiratások a helybeli általános ipar- és kereskedelmi tanonciskolába. Folyó hó 17-én kezdődött a beiratás a tanonciskolába. A beiratások naponként 17 és fél és 19 óra között a központi elemi iskolában folynak. Az ipartörvény s idevontkozó rendeletek alapján kötelesek a munkaadók tanoncaikat beiskoláztatni. Figyelmeztetnek a munkaadók a törvényszabta követelményekre s felhívják, hogy a tanoncaikat irassák be az iskolába, hogy a törvényben előrelátott büntetéseket ne kelljen alkalmazni. Tandíj és beiratási díj nincs. A szükséges tankönyveket, író- és rajzszerkeket az iskola igazgatósága fogja beszerezni, miért is tanonconként 10 (tíz) dinár fizetendő. A kiállított tanonckönyv nyugtávanlyul szolgál. A tanév kezdete, a tanítási napok szokásos módon későbbben fognak kihirdettni. Minden tanoncnak tudnia kell születési, alkalmazási időre vonatkozó adatait, valamint munkaadójának lakását. — Az iskola igazgatósága.

Nagy betörés Suboticián. Tudósítónk jelenti Suboticiáról: Szombatról vasárnapra virradó éjjel Suboticián ismeretlen tettesek betörték Kolozsai Albert VII. kör fűzfás-utcai fűszerkereskedő üzletébe és onnan nagymennyiségű pipere- és mosószappant, csokoládét, mákot, kávé tőltet, ötvenezer korona értékben. A nyomozás megindult.

Megint egy valutavindli. Budapestről jelentik, hogy a zürichi kurzusokat a M. T. I. megelőzésével egyes pénzintézetek Wienből megszerezték. A nyomozás kiderítette, hogy ezek a bankok a wieni magyar követségről állami beszélgetéseket folytattak Magurányi Sándor, a követség volt főtisztviselőjének közbenjárásával. A rendőrség egy egész esomó banknak az igazgatóját hallgatta ki ez ügyben.

Országos vásárok. A vrsaci „Lucián”-vásárt október 27., 28., 29. és 30-án tartják meg. Csakis szabályszerű járlattal ellátott állatok hajthatók fel. — Jarkovácon október 21. és 22-én, Suboticián 22. és 23-án, Torontáltordán október 29. és 30-ikán lesz országos vásár.

Demokrata gyűlés Raecán. Davidovity Ljuba, Pribiesevity Szvetozár miniszter és Ribár házelnök résztvettek a demokraták Raecán tartott nagygyűlésén, amelyen a többi szónokok között Pribiesevity is külön kiemelte, hogy a demokrata-párt határozottan állást foglal az alkotmány revíziója ellen.

Kigyulladt a Franklin-nyomda. Budapestről jelentik, hogy a Franklin nyomdai részvénytársaság Egyetem-utca sarkán fekvő telepe tegnap délután kigyulladt. A gyújtogatót Wagner Károly betűöntő személyében elfogták. Wagner a gyújtogatást örültségi rohamában követte el.

Az államkölcson eredménye Becskereken

Öt millió dinár jegyzés.

— A „Torontái” tudósítójától. —

Becskerek, okt. 17.

Október 15-én, szombaton járt le a hétszázalékos állami belső beruházási kölcsön határideje. Szeptember 31-ikéig, mintegy másfél millió dinár eredménnyel zárult a becskereki bankoknál jegyzett összeg. Minthogy azonban a terminust minisztériumi rendelettel október 15-ikéig tolták ki, ezáltal lényegesen fokozták a jegyzéseket.

Október 1-étől 15-ikéig nagy agitációt fejtek ki mindenfelé, hogy az első két hét kevés eredményű munkáját, a még rendelkezésre

álló tizennégy nap alatt, minél sikeresebbé fejlesszék. A jegyzések, tényleg sokkal fokozottabb mértékben indultak meg, rendkívül sokan újabb összegekkel emelték előbbi jegyzéseiket, úgy hogy ennek tudható be, hogy október 15-én este, amikor a jegyzést befejezték, kiűnt: közel ötmillió dinárt adtak a becskereki pénzintézeteknél belső beruházási kölcsönnek.

Pontos statisztika szerint ez az összeg a következő arányokban oszlik fel a becskereki pénzintézetek között:

Nagybecskereki takarékpénztár	125.000 dinár.
Pueska (Nép)bank	21.350 dinár.
Narodna Banka becskereki fiokja	2.200.000 dinár.
Szrszka Stedionica	1.546.800 dinár.
Torontálmegyei Takaréks és Hitelbank	140.400 dinár.
Zadrusna Banka	427.500 dinár.
Privredna Banka	88.200 dinár.
Dobrovoljaeska Banka	77.000 dinár.
Cukorgyár r-t.	250.000 dinár.
Összesen	4.876.250 dinár.

Dr. Grubity Andrea főjegyző buzgó agitációjára magánosok, kereskedők és iparosok 111.100 dinárt jegyeztek gyűjtőívén.

A teljes összeg legnagyobb részét magánosok, gyárosok és kereskedők, iparosok és tisztviselők jegyezték, a földművesek és földbirtokosoknak csak kis része vett részt az államkölcsonben.

A tisztviselők közül a legtöbbet jegyezték a városi tisztviselők, harmincezernegyszáz dinárt, a penzügyiek 27 ezer, a vármegyeiek 14 ezer, a törvényszéki tisztviselők pedig szintén derekasan kivették részüket a belső beruházási kölcsönből.

Közgazdaság

A „Rossija-Fonciere” biztosító megalakulása.

Az S. H. S. állam közgazdasági életének egyik jelentős eseménye volt az a közgyűlés, mely szeptember 18-ikán Beogradban a Rossija palotában a „Rossija-Fonciere” biztosító és viszontbiztosító társaság megalakulását mondta ki. A Rossija tudvalevőleg a leghatalmasabb orosz biztosító társaság, amelynek már a békeidőben Koppenhágában nagy viszontbiztosító leányintézete volt, Newyorkban testvérintézet működött és jelentős fiókjai voltak a párisi és berlini biztosítási piacokon. Ezek a körülmények tették lehetővé, hogy a szovjeturalom kitérésor központját Párisba tegye át, ahonnan összeköttetéseit továbbra is ápolhatja. A Rossija a Fonciere biztosító intézettel és beogradi, valamint zagrebi pénzintézetek közreműködésével új társaságot alapított, mely társaság hivatva lesz a szépen fejlődő jugoszláv biztosítási üzletbe pezsgő életet önteni s ezzel az államot közgazdasági téren szolgálni. Az új társaság átvette a Rossija egész S. H. S. állambeli, valamint a Keleten folytatott üzletéből származó állományát, továbbá a Fonciere és Hungária biztosító társaságok üzletét azok jogaival és kötelezettségeivel együtt s megkapta az ezen állományra eső díjtartalékokat is. Ezekkel, valamint az 5 millió dinár alaptőke és 1 millió dinár szervezési alappal egyszerre az S. H. S. állam leghatalmasabb

sabb biztosító intézete lett, mely az egész világra kiterjedő viszontbiztosítási összeköttetéseivel a legnagyobb biztosítási kockázatokat vállalni tudja. Az igazgatóság tagjai többek között: A. Bylimine (Paris) a Rossija vezérigazgatója, Ribáry M. a Fonciere vezérigazgatója (Budapest), dr. Markovits B., az S. H. S. kincstári alapok és jelzálogbank (Uprava Fondova) vezérigazgatója (Beograd), Svet. Godjevatz az S. H. S. iparkamara alelnöke (Beograd), Timotijevits K. szkupstinai képviselő (Beograd), Paunkovich György a Rossija-Fonciere vezérigazgatója (Beograd), Antitsch M. a Horvát-Szlavon országos jelzálogbank vezérigazgatója (Zagreb) lettek. A társaság vezérigazgatójává Paunkovich Györgyöt nevezték ki. Az új társaság veliki becskereki főigazgatójának vezetését a Fonciere eddigi titkárára; Hegedüs Mór urra bízta. Hivatalos helyisége a Fonciere volt helyisége.

Lemondatják a görög királyt.

London, okt. 17.

A Daily Express jelentése szerint a katasztrófális görög vereségek miatt erős mozgalom indult meg Konstantin ellen, amelynek vége eljá a király lemondatása.

A bolsevikiek ki akarnak végeztetni egy híres professort. Wienből jelentik: A szovjetkormány politikai okokból fogságba vetette Fedorov egyetemi tanárt, a hírneves urologust és előreláthatólag halálos ítélet vár rá. A távirat küldője sürgősen fölkérte a nemzetközi kongresszus elnökségét, hogy lépjen közbe és mentse meg a tudomány számára Fedorovot.

Herczeg Ferenc képes irodalmi folyóiratának, az Uj Idők-nek október 15-iki száma gazdag és érdekes tartalommal jelent meg. Szőlősi Zsigmond, Peterdi Sándor és Kovács Akos elbeszélést, Nagy Andor pompás paraszt vigjátékot, Juhász Gyula, Nagy Miklós és Falu Tamás verset, Lyka Károly és — a hípnóziról Sztrókay Kálmán cikket irt az Uj Időkbe, amelyben folytatódik Croker és Kádár Lehel regénye. A lapot Angelo Legujabb fényképei díszítik, a legfrissebb budapesti színházi újdonságok főszereplőiről, Márkus Emiliáról, Paulay Erzsiről, Rákosi Szidőről és Darvas Liliről, továbbá számos érdekes kép és elmés fejlec. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 60 korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 16.

A zsidókat kiutasítják Lettországból. Rigából jelentik: A zsidókat igen nyugtalanítja, hogy a lett alkotmányozó gyűlés a zsidók kiutasításáról tárgyal. Zsidó csak akkor lehet állampolgár Lettorszában, ha 20 évig megszakítás nélkül ott lakott.

Nyilttér.

Ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejtetetlen édes jó anyánk

özv. Dimitrijević Pálné

szül. Zubković Katalinnak

a temetésén való megjelenésükkel a végső tiszteletet megadták és mindazoknak, akik részvétüket kifejezték és ezáltal nagy fájdalomukat enyhítették, ezennel hálás köszönetünket fejezzük ki.

Veliki Becskerek, 1921 október 17.

A gyászoló család.

VARIÉTÉ | ETABLISSEMENT „PARIS”. | ORFEUM

Ma és mindennap nagy előadás! Egész új műsor! Világvárosi attrakciók! Előadás után parkettánc reggelig! Legfinomabb bel- és külföldi italok!

Igazgató: Krampf Márton.

Karnagy: Neszmélyi Izsó.

Lily Sanora táncosnő. . . . . Geitner-család akrobaták, csodamutatványaikkal.
Saly Gabi táncosnő. Corodini kom. illuzionista, új műsorral. Adlonie kel. táncosnő.
Marta Vera táncosnő. . . . . SZOMBATHY MANCI angol stepp-táncosnő. Uj
Ossy Draude. RUBI KINGSFORT klasszikus táncosnő. Uj! RUDOLFI citera-művész Uj!
Dixi Band néger stepp- király prolongálva. Lily and Vera angol ének- és táncoktós.

Pénztárnyitás este 8 órakor.

Jegyek elővételben kaphatók a „Páris” étteremben. Kezdetre 9 órakor. — Egész éjjel meleg konyha. — Pontos és gyors kiszolgálás.

1831

Szíves pártfogást kér Jung Pál vendéglős.

239-921. sz. 1923

Árverési hirdetés.

A Kovin-Dubovačka Vodna Zadruga I. számú szivattyutelepén, Kovin alatt a Brza Vrbánál 1921. évi november hó 1-én 14 órakor árverésen elad:

1. három (3) db jó állapotban levő 30, 35-40 HP. erősségű lokomobilt;

2. egy (4) db centrifugal szivattyú, mindegyik 140 lit. másodpercenkénti szállítóképességű;

3. két (2) db 8" átmérőjű vízépítéshez használható csövekkel és szivókossárral felszerelt centrifugal szivattyút;

4. circa 140 m² a szivattyutelepbe beépített deszka és épületfát.

Az árverési vétel árverezőre nézve azonnal kötelező, míg az eladó társulatra csak a társulati elnök jóváhagyása után válik kötelezővé.

Esetleges bővebb felvilágosítások a társulati irodában Kovinban nyerhetők.

Kovin, 1921. évi október hó 13-án.

Kovin-Dubovačka Zadruga
za odbranu od poplave i odvodenje
unutrašnjih voda.

Eladó

egy teljesen jó állapotban levő

vaskályha.

Megtekinthető Veresmartiova
(Uri) utca 267. szám alatt.

1919

A. Fossija-Fossijero - ártósító

megfelelő szakképzettségű

TISZTIVISELŐT KERES.

Magyar, szerb, német nyelv-bírása szóban és írásban megkivántatik.

Elsőrendű mákói

vöröshagyma

kapható minden mennyiségben

Beck Gábor Gézánál
Vel. Becskerek (zárdával szemben)

Eladó utanyds aron

jó forgalmu vendéglő

5 vendégszobával, hazzal, berendezéssel együtt. Azonnal átvehető és beköltözhető. Esetleg berendezés és ház külön-külön is eladó. Érdeklődni lehet

1917.
TRENDLER ZSIGA tulajdonosnál, Kovinca.

HIRDETMÉNY.

Az uradalom Rogendorfon, f. hó 26-án d. e. 10 órakor nyilvános árverésen el fog adni

**22 ökröt, 15 tehenet
és 40 állati bőrt.**

1920

E-L-A-D-O

egy ágy matraccal, éjjeli szekrény márványlappal, egy külön éjjeli szekrény márványlap, egy ruhaszekrény és egy egészen új szmokingöltöny. Mind jó állapotban. Megtekinthető 11-12 és 4-6-ig Pupinova u. 2. sz., I. em. 1907

FISCHER ÉS LUTSCH

értesítik az érdeklődőket, hogy őszi
cikkeik javarésze beérkezett.

**Velour, chifonban, Sealskin,
pelüchben nagy választék!**

Kimondottan kényes és divatcikkeket az erős napsütésre való tekintettel kirakatba nem teszünk és csak érdeklődőknek mutatjuk be.

1924

Darabos mész

ismét raktáron.

Özv. Guttman Jakabné és Fiai, Vel. Becskerek.
Beocsini portland, roman, gipsz, surlahomok!

1596

**KAVENÁZBAN, VEN-
DÉGLÖBEN KÉRJÜK
A TORONTAL-T**

MEGHIVÓ.

A CUKORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG VELIKI BECSKEREKEN
FOLYÓ ÉVI NOVEMBER HÓ 20. (HUSZADIKÁN) DÉLELŐTT 10 ÓRAKOR
X-IK RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

a Cukorgyár Vel. Becskereken levő irodahelyiségeiben a következő tárgysorozattal tartja meg:

1. Jegyzőkönyvvezető és két részvényes választása a jegyzőkönyv hitelesítése és a szavazatok összedése végett.
2. A végrehajtó-bizottság jelentése az 1920-21. üzletévről
3. Az 1920-21. üzletévi mérleg és zárszámadások előterjesztése és határozathozatal a tiszta nyereség hováfordítása iránt.
4. A felügyelő-bizottság jelentése az 1920-21. üzletévről.
5. Határozathozatal a végrehajtó-bizottság, valamint a felügyelő-bizottság működése, a zárszámadások, valamint az indítványozott nyereségfelosztás jóváhagyása és a végrehajtó-bizottság, valamint a felügyelő-bizottság részére megadandó felmentvény megadása tárgyában.
6. Javaslat a részvénytőke felemelése tárgyában.
7. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság megválasztása.
8. Az alapszabályok 7-ik §-ának megváltoztatása.

Részvényesek akik a jelen közgyűlésen résztvenni óhajtanak, kötelesek az alapszabályok 16. §-a értelmében legkésőbbben 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt, vagyis legkésőbbben folyó évi november hó 14-ig bezárólag részvényeiket a cukorgyár pénztáránál Vel. Becskereken, avagy a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Banknál Budapest, V. Dorottya-utca 6., letétbe helyezni.

Tíz részvény egy szavazatra jogosít.
Az 1920. évi augusztus hó 4-én 4955. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet alapján az összes ezen közgyűlésre leadott részvények egy belföldi pénztáratnál letétbe helyezendők, ahol még egy évig maradnak és amely időben csak a kereskedelem- és iparügyi miniszter engedélyével idegeníthetők el.

Azon részvényesek, akik részvényeiket az üzleti pénztárnál az 1921. évi szeptember hó 18-án tartott közgyűlésre letétbe helyezték, régi letétjegyük alapján a cukorgyár pénztáránál új belépőjegyeket a f. évi november 20-án tartandó közgyűléshez felvehetnek.

Veliki Becskerek, 1921. évi október hó 18-án.

A CUKORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG VÉGREHAJTÓ-BIZOTTSÁGA
VELIKI BECSKEREKEN.